

Lesarabræv

Kirkja á Nesi — Kirkja á Toftum — Kirkja í Nes kirkjuþeki — Ein manipulering av málinum

Eri komin at sita í kirkjunni á Nesi eitt kvöldið, ið festugudstænasta skal vera.

Alt angar av friði.

Ein kennir á sær, at staðið er heilagt. Sjálvsagt, tí Guds hús er vigt í treininheitins heilaga navni.

Men tað er ikki einans tað, sum ger staðið heilagt. Ein kann ímynda sær, hvussu forfedrar okkara, ættarlið eftir ættarliði, hava leitað á hetta stað, alt síðan Heini Havreki í 15. öld bygdi fyrstu kirkju her sum olmussukirkja, sum tókk til Gud fyrri bjarging.

Kirkjuklokkan ringir

Kirkjuklokkan byrjar at ringja og kallar fólkið saman til heilaga stund. Hendan kirkjuklokka hevur alt síðan 1684 trúliga kallað kirkjuliðið saman, og tað er, sum ein kann hoyra hana kalla »Komið! Komið! her ljóðar gleði-boðskapurin«.

Kirkjuliðið leitar inn í kirkjuskipið. Urgan leikar yndisligar tónar.

Deknurn lesur inn gangsbøn, soleiðis sum gjørt hevur verið í uml. 450 ár á hesum stað.

Sálmasongurin tónar til Frelsarans heiður.

Presturin byrjar at lesa

og fiskimannafelagið fari eg at krevja at »onkur« fær skil á hesu, so fiskimenn ikki longur skulu sviða fyrri hesi grovu maktmisnýtslu. Tað má hóast alt enn í hesum landi vera onkur myndug-

leiki, sum kann áseta hvussu víðurskiftini skulu skipast her á landi.

Um ikki annað má lögtingið fáa fastslagið hvør ið er hægsta valdi.

Óli Jacobsen

Løgtingslóg
um broyting í lögtingslóg nr. 72, 22.
december 1951, um avrokning og lønna-
avgreiðing fiskimanna, smør, kunngerð nr.
16, 25. juni 1954.

Samsvarandi samtykt Føroya lögtings staðfestir og kunnger lögmaður hesa lögtingslóg:

§ 1.

§ 6, 2. stk. í lögtingslóg nr. 72, 22. december 1951, um avrokning og lønna-avgreiðing fiskimanna, soleiðis sum henda grein er broytt við lögtingslóg nr. 18, 29. marts 1952, verður orðað soleiðis:

At stýra grunninum verður sett 5-mannanevnd, har Føroya landsstýri velur ein, ið er formaður, Føroya Fiskimannafelag og Suðuroyar Fiskimannafelag í felag tveir, Føroya skipara- og navigatørfelag, Føroya maskinstøð og Føroya motorpassarafelag í felag ein og Føroya reiðarafelag ein. Valini eru galdandi fyrri 4 ár.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin

Tórshavn, 26. januar 1956.

K. Djurhuus,
løgmaður.

Hákon Djurhuus.

Skjal 3.

Fiskivinnuumsitingin hevur eisini tikið nevdina í lønningargrunninum av ræði. Sum tað sæst av hesi lóg er tað nevndin, sum stýrir lønningargrunninum, og landsstýrið er umboðað gjøgnum formannin.

Tí hava hvørki John Petersen ella Kjartan Hoydal nakra heimild at leggja seg út í umsitingina hjá lønningargrunninum.

úr pinslusøgu várs Harra Jesus Krist. »Og tá ið teir høvdu sungið lovsongin, fór Jesus, sum hann var vanur, yvir um lókin Kedron út til Oljufjallið«. Hugsi ikki at hesin lókur hevði verið kendur, um hann ikki var við í pinslusøguni. Somuleiðis heldur ikki urtagarðurin Getsemane. Heldur ikki heiggurur Golgata, um hetta ikki vóru varðar, sum reistir vórðu á liðingarfærð Frelsarans. Tí eru hetta heilag stóð í gleði-boðskapinum, og eingin í kristinheiti kundi hugsað sær at broytt hetta.

Vit eru aftur stódd í Nes kirkju. Kirkjuliðið reist. Prestur lýsir signingina. Tað er, sum Guds dyrd fyllir alt úttan um okkum, og fyllir hjartað, sum er tempul Guds, har Andi Guds býr.

Henda fylling av Guds dyrd verður uppafur stórr, tá ein hugsar um forfedrar, sum einaferð hava staðið her, og tikið móti signing Harrans, men nú liggja úttan fyrri kirkjubyggingin, undir grønu torvu og bíða eftir uppreisnardegnum.

Vit hugsa eisini um Føroya gamla próstasæti í heili 215 ár og prestar hava búið í onnur 235 ár. Vit gleðast eisini um, at fyrri bert 8 árum síðan varð bygdur nýggjur prestagarður.

Jú, her er ein slik heilag synd, sum neyvan eigur sin líka á Føroya landi.

Men kirkjan sigst at vera ov lítil — tó kundi ein ynskt, at tað oftari var trengri í kirkjunni, enn tað er.

Tað hevur tí verið arbeitt við fyrireikingum til bygging av nýggjari kirkju.

Arbeitt í mong ár

Tó at arbeitt hevur verið við málinum í mong ár, so er eingin viðtøka gjørd í kirkjuráðnum fyrri Nes kirkju fyrr enn 28. nov. 1980, tá 6 av 7 kirkjuráðslimum samtykkja at byggja nýggja kirkju á kirkjuhjallaqum, sum er einar 100 metrar oman fyrri Nes kirkju. Hetta hevði verið tann fullkomna eindin fyrri kirkjustaðið.

Ein gomul kirkja. Ein nýggj kirkja.

Ein gamal presta-

garður. Ein nýggjur prestagarður.

Ein gamal kirkjugarður. Ein nýggjur kirkjugarður.

Í mæ er eingin ivi um, at sum frá liður fara øll at ásanna, at hetta var einasta rætta loysnin.

Í 1982 velur kirkjuráðið eina trimanna bygginnevnd at fyrireika bygging av nýggjari kirkju. Hetta var rætt, tí spurningurin, hvar kirkjan skuldi byggjast, var avgreiddur.

Kirkjuskatturin til nýggja kirkju

Í 1983 samtykkir kirkjuráðið, eftir tilráðing frá bygginnevndini, at kirkjuskattur skal áliðkast, og at hesin óskerður verður lagdur í grunn til bygging av nýggjari kirkju. Hetta skuldi eisini verið greitt, tí spurningurin viðv. nær kirkjan skuldi byggjast, var avgreiddur. Tí er henda viðtøkan bundin at viðtøkuni frá 28. nov. 1980. Eisini varð peningur savnaður inn við basari í 1984. Eisini her stóð viðtøkan frá 1980 við.

Tað má tí vera ein stórtann spurningur, um ikki tann peningur, sum inn er komin við kirkjuskatti, basari og rentum, er bundin til viðtøkuna frá frá 28. nov. 1980.

Hevði nú bygginnevndin farið til verka og fyrireikað bygging av nýggjari kirkju eftir teimum viðtøkum, sum gjørdar vóru, so høvdu vit longu nú havt sitið í nýggjari kirkju í eini 3 ár.

Men so skuldi ikki

verða, tí nú fer bygginnevndin at arbeiða við spurninginum um plasering av kirkjunni, nakað, sum hon ikki var vald til.

Hetta ferdi við sær, at málið gjørdist sera tøft.

Tað gingu tí heili tvey valskeið, hvar einki hendi. Men í 1989 kom nýtt kirkjuráð, sum nú var viðkað til 8 limir.

Nú hendir tað, at 4 — einans fyra — av 8 kirkjuráðslimum samtykkja at byggja nýggja kirkju á Heygunum, sum teir kalla tað, men staðið er ikki á Heygunum, men í Djúpadal, sum staðið eitur.

Uttan at koma nærri inn á gongdina í málinum, sum nógv kundi verið sagt um, so má eg átala tað, sum sagt og skrivað er um kirkjumálið á Nesi.

Óbótaligan skaða

Tíðum verður sagt »nýggj kirkja á Nesi, «á øðrum stað», »nýggj kirkja á Toftum« og upp aftur aðrastaðni »nýggj kirkja í Nes prestaði«. Tað skal tí her sigast heilt greitt, at tað, sum ætlanin er at gera, er at leggja kirkjustaðið í Nesi oyðt, at flyta Nes kirkju av tí elli gamla kirkjuþeki, og grava hana niður í eitt stórt hol.

sum gjørt er í Djúpadal.

At kirkjustjórni, at bispur, at dómróður, ja, at vit sum kirkjuliði ikki siggja hvønn óbótaligan skaða, hetta ferdi við sær í kirkjuliðnum, er at harmast um. Tað er eins og kirkjuliðið notrar undir tí vandalisnu, ið her verður framd. Eingin gleði yvir, at nú fáa vit nýggja kirkju.

Tað kennist eins og tá Ísraels fólk varð leitt í útlegd í Babel. Lovsongurin tagnaði. Hørpurnar hingu ónýttar á veggnum. Soleiðis skal kirkjufólkið her forast burtur av tí heilaga staði og frá øllum tí, sum goymir so ómetliga rík og heilag minni.

Tað verður ofta tikið til »goymið søguna. Minnist fedrar. Gangið í fedranna fotaspor«.

Eg vil spyrja, hvør sær fedranna fotaspor í Djúpadal?

Nýggj viðgerð

Í eini frásøgn frá kirkjuráðnum í Dimmalætting nr. 78 frá 9. juli 1991, verður millum annað sagt, at »kirkjustjórni segði eisini nei til at byggja eina nýggja kirkju nærhendis av, har tann gamla er«. Hetta er beinleiðis ósatt, tí grundgevingin fyrri, ikki at geva hetta loyvi var, at gamla Nes kirkja framhaldandi skuldi verða nýtt til kirkjubruk. Og tað dugir ein og hvør at siggja, at nýta tvær kirkjur, sum standa at kalla sið um sið, er eingin mening í.

Vit eru nøkur í kirkjuráðnum, sum hava skotið upp, at kirkjan selir økið í Djúpadal til kommununa at disponera yvir, og so taka kirkjuspurningin upp til nýggja viðgerð, tí vit eru sannferd um, at tað, sum nú fer fram, er vánaligasta loysn av kirkjumálinum og kemur at verða kirkjuliðnum til nógv stórr skaða enn gagn.

Ernst Hansen
kirkjuráðslimur

